

Anmeldt pædagogisktilsyn i Marievang Børneinstitution 14. marts 2013

Tilsynet blev indledt med en kort rundvisning i hele institutionen af Leder. Herefter udførte jeg observationer i både vuggestue og børnehave (samt på børnehavens legeplads) fra 9:15-13. Tilsynet blev afsluttet med en dialog mellem Leder, Souschef, AMR, TR og undertegnet (Pædagogisk konsulent Helle Birkvad, som stod for det pædagogiske tilsyn).

Centrale punkter fra dialogen er indskrevet i skemaform herunder og noter fra observationer i institutionen er præsenteret efter skemaet.

Grundlæggende pædagogiske arbejde:

Evt. opfølgning fra sidste tilsyn		-
Mål og rammer for det pædagogiske arbejde generelt:		Der er generelt i institutionen en anerkendende, ressourceorienteret og inkluderende tilgang til arbejdet og til kommunikationen med børnene. Jeg oplever et fint fokus på gruppeledelse. Der arbejdes med børnenes selvhjulpethed og mestring og med at bruge børnenes opmærksomhed, interesser, spørgsmål og input aktivt og give dem medejerskab af de pædagogiske processer og aktiviteter.
Pædagogiske læreplaner - Sprog - Børnemiljø - Brobygning	Hvordan forløber arbejdet? Ses det i praksis?	Jeg oplever et flot fokus på at <i>Sætte ord på</i> i bred forstand. Der sættes ord på ting, handlinger, følelser og aktiviteter og børnene møder anerkendende, tydelige

		<p>og forudsigelige voksne. I institutionen hænger der pædagogisk dokumentation i børnehøjde, som børnene aktivt bruger og fortæller hinanden om. Det er tydeligt at der er tænkt over hvad dokumentationen skal gøre godt for og hvordan dokumentationen er hængt op. Som det fremgår af mine noter nedenfor bruges kanon materialet aktivt i den pædagogiske hverdag.</p>
Udvikling og trivsel	Medarbejderne?	<p>Både ledelsen og medarbejdere er meget enige om at personalegruppen har et rigt godt sammenhold, som afspejles i den gode stemning mellem dem og børnene i hverdagen. De mødes om sociale aktiviteter, såsom motion og fødselsdage. Det at personalet fungerer godt sammen social er de sikre på, har stor betydning for den fælles faglige hverdag som jeg har oplevet i institutionen. De fortæller mig om hvordan der i institutionen er en tydelig (og naturlig) rollefordeling mellem pædagoger og pædagogmedhjælpere. Pædagogerne tager ansvar for de pædagogiske aktiviteter og personalet tager hinanden alvorligt og har en konstruktiv tilgang til</p>

		<p>hinanden. I den seneste APV var der fokuspunkter omkring sundhed som der arbejdes med. Herudover har der været fokus på, at få indarbejdet det at læse og skrive mails, som en del af arbejdsopgaven.</p>
Inklusion /handleguiden	Hvordan arbejdes der med inklusionen af børnene? Bruges handleguiden/ fokusskema?	<p>Personalet oplever ikke det store behov for at lave indstillinger. Ofte løses eventuelle udfordringer lokalet, og efter behov i samarbejde med PPR-medarb. Ledelsen har fokus på, at personalet løbende skal have adgang og mulighed for at være opdaterede på handleguiden. Personalet ved at de skal henvende sig til ledelsen hvis de er i tvivl og ledelsen har et ekstra fokus på at være opdaterede.</p> <p>I institutionen har de gode erfaringer med at arbejde med parløb med PPR-medarb. Der er i institutionen fokus på fortsat implementering af Analyse-cirklen (AC).</p> <p>Generelt er der i personalegruppen et godt overblik over hvem der kan hvad og både ledelsen og personalet fortæller, at de oplever at det er en stor ressource at de henter sparring hos hinanden og på den måde udnytte at de en-</p>

		<p>kelte medarbejdere har forskellige kompetencer.</p> <p>I institutionen prioriteres det at de er mange pædagoger. Dette oplever ledelsen har afspejlet sig i et lavere sygefravær.</p>
--	--	--

Virksomhedsaftalen:

<p>Kort gennemgang af arbejdet med aftalen</p>	<p>Er der særlige opmærksomhedspunkter?</p>	<p>Der er fokus på implementering af AC. Ledelsen oplever at der var hul igennem sidste Signe Romme var i institutionen og arbejde med AC. Der arbejdes med en AC-seance ved hvert personalemøde. Herudover arbejdes der med et Marte Meo udviklingsprojekt.</p>
--	---	--

Forskellige forhold:

<p>Personalets kvalifikationer</p>	<p>Kurser, efteruddannelse</p>	<p>Både ledelsen og personalet er enige om, at alle i personalegruppen har lyst til at udvikle sig. Personalet er gode til at dække ind for hinanden ifm. uddannelse og til at tilpasse praksis, sådan at det hele går op i en højere enhed.</p> <p>Medarbejdere kommer løbende på sprogmoduler og PD-moduler.</p>
------------------------------------	--------------------------------	--

Sikkerhed, hygiejne mv.	Er sikkerheden i orden? Er hygiejnen forsvarlig?	Der samarbejdes med sundhedstjenesten og hygiejne medtænkes i projekter. Institutionen har eksempelvis lavet deres egen vaskehænder sang.
Overgreb	Ved institutionen hvordan de skal forholde sig?	✓
Personalets tilsyn	Er der procedurer vedtude ud af huset, legepladsen ol.	Vi havde en god dialog omkring tidsrummet på legepladsen mellem 12 og 14. Her er der fokus på opsyn og på at skabe rammer for børnenes uhindrede leg (se evt. noter). Det er meget bevidst at tiden mellem 12 og 14 anses for en ustruktureret pædagogisk aktivitet. Dette giver mulighed for prioritering af personaleresourcer til pædagogiske aktiviteter til strukturerede pædagogiske aktiviteter i om formiddagen og eftermiddagen. Samtidig er der i institutionen fokus på at pædagogikken (forstået som det anerkendende, inkluderende og resourceorienterede fokus/ menneskesyn) følger med også ud på legepladsen. Der er i institutionen

		faste procedure for ture ud af huset. Personale normeringen tilpasses alt efter børnegruppen og turens mål.
Sovestillinger for vuggestuebørn	Kender personalet sundhedsstyrelsens anbefalinger?	✓
Barneseler	Kender institutionen sundhedsstyrelsens anbefalinger?	✓
Ophold i kulden	Kender institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger?	✓
Transport	Hvorledes transporteres børnene ved ture ud af huset ol?	Der tages udelukkende offentlig transport og Falck ved sygdom/uheld.
Legetøj	Er legetøjet sikkert?	Der købes godkendt legetøj og gode mærker
Røgfri miljøer	Hvordan har institutionen sikret sig overholdelsen af loven?	Der ryges udenfor matriklen, hvor personalet stadig er tilgængeligt. Det er ikke noget problem.
Legepladsen/ hegn ol.	Har institutionen en inspektionsprocedure? - Daglig inspektion - Driftsinspektion - Årlig inspektion Dato + sidste tilsynsrapport	✓ Godkendt rapport
Baderegler	Har institutionen udarbejdet baderegler?	Der bades ikke ved strand. Der søppes og "bades i kar" i haven under skærpet opsyn. Her er der fokus på hygiejne.
Medicingivning?	Kender institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger?	✓ Institutionen har udarbejdet et aftaleark som ud-

		fyldes af forældre og godkendes af leder.
Støj		Der arbejdes pædagogisk med at sænke støjen. Det kan være ved højtlesning, gruppeopdeling og ved aktiv gruppeledelse. Desuden er der fokus på fysiske "ting" der kan sænke støjni-veauet, såsom dutter under stole og lign.

Udpluk af noter fra observationer:

Jeg ankommer til institution kl. 9 og efter en kort rundvisning med leder af institutionen bevæger jeg ned i institutionens vuggestueafdeling.

I vuggestueafdelingen starter jeg med at besøge Grønærterne. Her er børn og voksne ved at være færdige med formiddags samling omkring formiddagsmåltidet. Nogle børn sidder fortsat og spiser, mens andre henholdsvis leger på gulvet, er ved at blive puttet eller får skiftet ble. De voksne på stuen fortæller mig, at de, udover det fælles fokus i vuggestuen på arbejdet med læreplanstemaet om sprog, lige nu har fokus på de sociale kompetencer og det at børnene lærer, at sige til og fra. De fortæller at de bl.a. har lavet et rim om det at sige Stop, når der er noget de ikke kan lide eller har lyst til.

Jeg oplever hos Grønærterne et fint eksempel på, at en voksen bruger rim og remser (Ole vip Ole vap) aktivt i sit samvær med børnene. Da tre børn skal skiftes siger hun rimet/ remsen mens hun skiftevis lægger sin hånd på et af de tre børns hoveder. Til sidst siger hun " Du vandt, du er den første der skal skiftes". Børnet siger: "Jaaa" og er tydeligt begejstret for at det blev hende. Senere siger hun til de to andre børn: "Du vandt nr. 2" og "Du vandt nr. 3". Eksemplet viser også hvordan der er et meget positivt fokus på det praktiske gøremål, eksempelvis omkring at få skiftet børnenes bleer.

Jeg bevæger mig videre ind på stuen ved siden af hvor **Radiserne** har grupperum. Imens jeg er på Radisestuen er jeg vidne til, hvordan flere positive pædagogiske opmærksomhedspunkter, omkring det, at tage imod nye børn og deres familier, er i spil:

- Da jeg kommer ind på stuen er der meget fokus på at skabe et trygt og rart miljø for to nye børn som netop er startet. En lille pige har været ked af det, da hendes mor skulle gå og personalet har fundet ud af at det giver hende trykthed at sidde i en gyngesæde, som hænger ned fra loftet, og se på hvad de andre børn laver.
- De voksne har på en meget naturlig og guidende måde fokus på, at give de nye børn ekstra omsorg og trykthed.
- De inddrager børnene, i den leg med togbane og andet legetøj som er igang på gulvet, ved, med opmuntrende og glad stemmeføring, at sætte ord på det de andre børn laver.
- Ifm. at en ny dreng skal sige farvel til sin mor, har de voksne et fint fokus på vigtigheden i at han ser mor gå og finder trykthed i at vinke sammen med dem. De sætter ord på at mor går og at han vinker. De ser og anerkender ham ved eksempelvis at sætte ord på at han er glad for at vinke og skaber en tryk ramme for ham, der gør at han giver sig i kast med at undersøge togbanen på gulvet.

Storbørns-vuggestue aktivitet på **Agurkestuen**: Der er i vuggestuen etableret en gruppe for de store vuggestuebørn som samles hver torsdag fra kl. 10 og laver alderssvarende aktiviteter. Imens samles også henholdsvis de mindste og mellemstore vuggestuebørn omkring alderssvarende aktiviteter. I gruppen for de allermindste er der ikke planlagt en specifik struktureret pædagogisk aktivitet, men der tages i stedet afsæt i den enkeltes og gruppens behov den pågældende dag (omsorg, søvn osv.).

De to voksne, som står for storbørns-vuggegruppen, har en meget fin sproglig opmærksomhed på, at sætte ord på ting og handlinger knyttet til aktiviteten.

Det er tydeligt at børnene kender og er tryk ved rutinen i aktiviteten:

- Aktiviteten startes op med at børnene (understøttet af de voksne)sige deres eget navn.
- En voksen sidder med en hånddukke, der hedder Fiffi i/på hånden. Fiffi fortæller børnene hvad de skal lave i dag. De voksne har børnenes fulde opmærksomhed og mestre på flot vis den gruppeledelse der skal til for at børnene både indledningsvis og undervejs er forberedt på hvad der skal ske og hvad der forventes af dem.

- Der synges se min kjole (som bevidst er udvalgt fra kanonmaterialet). I dag er der fokus på farven rød og Fiffi får først en rød kjole og derefter skiftevis forskellige kjoler (silketørklæder) på. Den ene voksne guider børnene til at sætte ord på farverne og synge med.
- Herefter har Fiffi en hemmelig æske, hvor børnene efter tur skal finde røde ting i (en rød mariehøne, tus, bil, kop osv).
- Efterfølgende lægger den voksne, som står for aktiviteten i dag, forskellige Duploklodser på gulvet. Hun fortæller børnene hvilke farver klodserne har. Herefter beder hun efter tur børnene om, at tage en klods der har en bestemt farve.

Under aktiviteten er der en fin opmærksomhed, fra de voksnes side, på at se og spejle børnenes initiativer. De voksne sætter ord på børnenes initiativer. Børnene guides til at vente på tur og der er hele tiden anerkendende, tydelige og forudsigelige voksne der sætter ord på deres handlinger. Samtidig med at der fra de voksnes side er en tydelig gruppeledelse, med fokus på aktiviteten, så gives der undervejs plads til børnenes initiativer. Eksempelvis er der på et tidspunkt i aktiviteten med Duploklodserne børn der ønsker at tage en klods med en anden farve end den som den voksne har bestemt. Børnenes opmærksomhed og initiativ imødekommes og aktiviteten tilpasses efter deres behov. På den måde imødekommer den voksne børnenes ønske om selv at sige navnet på en farve som de kender og tage en klods med den farve.

Jeg bevæger mig over i børnehaveafdelingen, hvor jeg starter med at besøge **Krudtuglehytten** – som er den del af børnehaven hvor storbørnsgruppen holder til.

Da jeg kommer sidder børnene sammen med to voksne i en stor rundkreds på gulvet i et af de to rum som gruppen holder til i. De er samlet for at få fortalt hvad de skal i dag, når de skal lege skole. Instruktionerne bliver gentaget flere gange mens børnene sidder i rundkredsen og bliver gentaget igen da alle børnene har bevæget sig ind i rummet ved siden af og sidder ved borde med opgaveark foran sig.

De to voksne har en meget anerkendende tilgang til børnene, hvor de understøtter og sætter ord på det som børnene allerede mestre og hjælper på vej, der hvor det er svært. Der sættes ord på den ønskede handling og gives ikke irettesættelser. Denne tilgang har tydeligvis en afsmittende effekt på børnenes indbyrdes relationer, som jeg ser ved, at de i flere situationer understøtter hinanden, med ord som: "Prøv at se X han har nået meget" eller "Du har næsten ikke ramt det sorte (læs: ikke ramt udenfor strengen)"

Børnene er meget koncentrerede og fokuserede under aktiviteten og den voksne har et utrolig fint fokus på gruppeledelse og på det, at give plads til de forskellige deltagelsesmåder. Eksempelvis er der ekstraopgaver til dem der bliver hurtigt færdig med opgaverne og tid til fordybelse til dem der tager sig mere tid. Samtidig med at der er en fantastisk stemning af ro og fordybelse sætter den voksne flere gange ord på at de leger skole og at de øver sig. En anden måde hvorpå der gives plads til forskellige deltagelsesmåder er ved, at den voksne eksempelvis siger: "jeg siger bokstaverne højt og så kan I sige dem sammen med mig, hvis I har lyst?"

I dag arbejdes der med det bosniske flag. Børnene skal farvelæge det bosniske flag. Børnene inddrages hele tiden i at sætte ord på hvordan opgaven skal løses. Eksempelvis da de skal finde ud af hvordan de skal ende med at have et flag med hvide stjerner, når de ikke har nogen hvid farve. En pige sætter ord på, at de selvfølgelig bare skal lade være med at farve stjernerne, sådan at de har den hvide farve som papiret har.

Når børn og voksne taler til hinanden under fordybelsesaktiviteten visker de. Når børnene har brug for hjælp rækker de hånden op og en af de to voksne kommer og hjælper dem.

Jeg bevæger mig videre til **Alfehøjen** er, hvor de er ved at starte samlingen inden frokost op. Den voksne som "leder" samlingen i dag, beder børnene om at fortælle mig, hvad de laver sammen under samlingen. Børnene fortæller med stort engagement om, at der i samlingen indgår afkrydsning af børn, aftaler om borddækning (hvilke børn der skal stå for dette i dag), sange, teater m.m. I dag bliver der i samlingen sunget sange om henholdsvis affald (Fætter Mikkel) og Påske (vintergækker) som er aktuelle temaer i gruppen lige nu.

Til sidst i samlingen laves der skuespil (rollespil) om de tre Bukkebrues. Skuespillet spilles igen flere gang, sådan at flere børn får adgang til at indtage en aktiv rolle. På den måde gives der også på en fin måde mulighed for, at de børn der har brug for det, kan kigge på hvordan andre børn agere i rollen, inden de selv skal indtage den. Det er synligt (og personalet fortæller mig efter samlingen meget engagement om hvordan) at arbejdet med Kanon materiale er medtænkt som en naturlig del af hverdagen i den pædagogiske praksis. Under rollespillet er der fra de voksnes side et fint fokus på, at guide børnene efter behov. De voksne understøtter

børnenes ressourcer og sætter ord på det der går godt. Der er et dejligt fokus på, at børnene med afsæt i deres ressourcer og med voksenguiding, får mulighed for at udvikle deres evner til at stå frem i gruppen. Med dette afsæt formår flere af børnene at indtage rollerne som henholdsvis trolde, den lille bukkebruse, den mellemste bukkebruse og den store bukkebruse og sige deres replikker med mange fine små finesser undervejs.

Efter samlingen går jeg ind til børn og voksne i **Troldebo**. De er ved at gøre klar til frokost. Jeg får en plads ved et bord i det bagerste rum sammen med de ældste børn i gruppen og en voksen.

Børnene vil meget gerne vise mig hvad de kan og henter selv tallerkner og kopper på et rollebord. Under spisningen er der også et par børn der vil vise at de kan spise med kniv og gaffel, som de henter på rullebordet.

Børnene fortæller mig om hvad de laver i børnehaven. Et barn kigger på et billede af en blomst der hænger på vægen og spørger de andre børn om ikke de skal synge sangen om vintergækker for mig. Det synes de andre børn er en god ide og de giver sig til at synge. Den voksne som er sammen med børnene under spisningen har en meget anerkendende og inkluderende tilgang til hele børnegruppen. Eksempelvis vælger hun, da børnene giver sig til at synge og da flere af dem undervejs i sangen næsten råber i kor, at lægge vægt på at italesætte, at det er dejligt at de har lyst til at synge sangen og bliver så glade af at synge sammen. Hun følger børnenes opmærksomhed og begejstring frem for at fokusere ensidigt på behovet for ro under spisningen. Efter børnenes sang får hun på en fin måde børnenes opmærksomhed og fokus tilbage på spisningen ved, at fortælle at hun vil læse en bog for dem imens de spiser deres mad færdigt. Hun har en meget naturlig tilgang til det, at arbejde med gruppeledelse og under oplæsningen skaber hun fint et rum for dialog omkring bogens indhold (Dialogisk læsning).

Efter frokost skal alle de børn der ikke skal sove ud på legepladsen. I situationen hvor alle børn skal have tøj på, er der et fint fokus fra de voksnes side på, at understøtte og guide børnene til selvhjulpenhed og til at hjælpe hinanden der hvor det er svært.

På legepladsen bevæger de voksne sig rundt på legepladsen og har et fint fokus på at have opsyn med alle børn. Der er samtidig løbende et fint fokus på, at understøtte børnenes initiativer til leg og legerelationer. Eksempelvis siger en voksen følgende til 3 børn som gerne vil have hendes hjælp til ved sandkassen: "Hvis jeg li-

ge står heroppe (på kanten af sandkassen) så kan jeg hjælpe jer imens jeg holder øje med de to søde piger der nede i hjørnet (i den bagerste del af legepladsen)“

Efter ca. 30 minutter på legepladsen bevæger jeg mig indenfor, hvor jeg skal have møde med institutionen leder, souschef, TR og AMR (se ovenfor).